

kormányos védelmet” élvezőnek minősítette, még ha azok „esetleg túlzóak és fel-fokozottak” is, s a hamis tényközlést is csak akkor nem védi a véleménynyilvánítás szabadsága, ha az tudatos, illetve ha valaki a foglalkozása szabályait megsértve állított valótlan, pedig elvárható lett volna tőle a tények „valóságtartalmának vizsgálata”. Kétségtelen ugyanakkor, hogy az AB ekkor csak a büntetőjogi eszközök alkalmazását találta szükségletlennek és aránytalannak a közhatalmat gyakorló intézmények és hivatalos személyek védelme érdekében.

A polgári jogi út nyitva maradt, s a jogellenes közlés határainak kijelölését a jogalkalmazókra, lényegében a bíróságokra hagyta az AB. Ugyanakkor a testület azon megállapítása, hogy „kiemelkedő alkotmányos érdek az állami és a helyi önkormányzati feladatokat ellátó szervek és személyek tevékenységének nyilvános bírálhatósága, valamint az, hogy a polgárok bizonytalanság, megalkuvás, félelem nélkül vehessenek részt a (...) közéletben”, irányadó kell hogy legyen a személyiségi jogi perekben is.

JUHÁSZ GÁBOR

EP-VÁLASZTÁSI ESÉLYEK

Küszöbkérdés

Ha a választók úgy szavaznak, ahogy két héttel a voksolás előtt mondták, három párt jelöltjei utazhatnak Strasbourgba, és noha a Fidesz-MPSZ megnyeri a választást, az ellenzék és a kormányoldal EP-képviselőinek száma azonos lesz – derül ki a HVG megbízásából május 28-a és 30-a között készített Medián-felmérésből.

Ennyi idővel a választás előtt nagyon kockázatos a prognóziskészítés. Nagy kérdés például, valójában hányan is járulnak majd az urnákhoz június 13-án – ez főleg azért fontos, mert a végeredmény becslése során tapasztalatok szerint a várható részvételi arányt is helyes figyelembe venni. Korábban egyébként egyértelműnek látszott, hogy az alacsonyabb részvételi arány a kormányoldalnak kedvez, a Fidesz-MPSZ szimpatizánsai körében ugyanis – nyilván az euroskeptikus nézeteket vallók viszonylag nagyobb száma miatt – kisebb volt a szavazási kedv, mint az

MSZP-vel és főleg mint az SZDSZ-szel rokonszenvezők körében. Ez a különbség mostanra – feltehetőleg a fideszesek mozgósítást előtérbe helyező kampányának köszönhetően – megszűnt, és a parlamenti pártok hívei nagyjából azonos, az 50 százalékot jócskán meghaladó részvételt „ígérnek” – derül ki az 1200 fős reprezentatív mintán készült felmérésből.

A teljes népességben a magukat biztos szavazóknak mondók aránya egyébként 52 százalék. Ezt a számot azonban aligha szabad elhinni – a korábbi választá-

SZÁLLÍTÁS. ÖSSZEHANGOLVA.

Ime, a nyugalmas munkavégés feltételeit. A számítógépen online ellenőrizheti az áruszállítási időket és becsült költségeket. Követően szállítmányait az út minden pontján, menedzselment riportokat készíthet, és kinyomtathatja saját felirattal. Ügyfelei automatikus e-mailt kaphatnak csomagjaik státuszáról a UPS Quantum View Notify™ szolgáltatás segítségével. A világ az ujjai közelében van. Légyen be. Nyugodtan. További információért hívja a 06-40-98-98-98-as telefonszámot vagy látogassa meg honlapunkat.

www.ups.com

„Köszönöm UPS.com, köszönöm, köszönöm, köszönöm...”

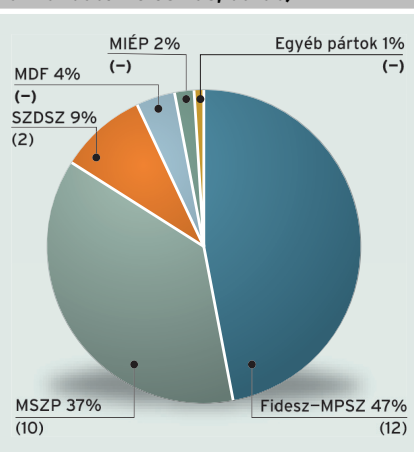
sokat megelőző felmérések tanúsága szerint a tényleges részvételt jobban közelíti azoknak a „biztos” szavazóknak az aránya, akik választani kívánt pártot is meg tudnak nevezni. Ez a szám a mostani felmérésben 42 százalék, ami nagyon közel esik ahhoz a 45 százalékos értékhez, amit a Medián kutatói akkor kaptak, amikor – emlékeztetvén, hogy június 13-áig sok minden történhet, egyebek között nyári kánikula is beköszönhet – hétfokú skálán is megkérdezték a válaszadókat: mennyire valószínű, hogy elmennek szavazni.

A szigorúbb kritériumok szerint is biztos szavazónak tekinthető polgárok pártpreferenciái alapján két héttel június 13-a előtt annyi látszott biztosnak, hogy a két „nagy” mellett az SZDSZ is bejut az Európai Parlamentbe (EP), de nyitott kérdésnek tűnt, mi lesz az MDF sorsa. A kisebbik ellenzéki párt ugyanis három év óta éppen most először közelítette meg mindössze 1 százalékpontonra a bejutáshoz szükséges 5 százalékos küszöböt. Ezek szerint a Dávid Ibolya pártelnök személyére épülő kampány utolsó két hete sorsdöntő lehet: folytatódik-e az eddigi trend, és küldhet-e az MDF is képviselőt Strasbourgba. Ha igen, akkor viszont összességében az ellenzék felé billenhet a 24 fős magyar EP-csapat összetétele, a Medián mandátumszimulációja szerint ugyanis az egyetlen helyet éppenséggel az MSZP rovására szerezne meg a MDF.

Igaz, azt sem szabad elfelejteni, hogy ugyancsak a felmérést megelőző hetek tendenciája volt a Fidesz-MPSZ korábbi jelentős előnyének a csökkenése, és hogy a felmérés időpontjában szinte el sem kezdődött még az MSZP kampánya. A közvélemény-kutatás során megkérdezték 37 százaléka emlékezett úgy, hogy találkozott a szocialisták hirdetésével, szemben a legnagyobb ellenzéki párt és a kisebbik kormánypárt reklámjait említő 47–47 százalékkal. Az MDF hirdetéseit még kevesebben észlelték, mindössze minden negyedik válaszadó.

Az MDF mellett szól, hogy listavezetője a legismertebb és legnépszerűbb politikusok közé tartozik. A párt esélyeit azonban csökkentheti, hogy viszonylag sokan tudják: Dávid Ibolya a siker esetén sem kíván az EP-ben politizálni. Ez pedig elég fontos szempontnak tűnik: a megkérdezték 55 (a „biztos” szavazók 60) százaléka szerint „a pártoknak olyan listavezetőt kellene állítaniuk, aki valóban kiutazik majd Strasbourgba”. A list-

Várható szavazatarányok az EP-választáson (százalék, zárójelben a mandátumeloszlás, darab)

tavezetők személye egyébként az elmúlt hetekben rohamosan vált széles körben ismertté. Talán ezzel magyarázható, hogy míg korábbi felmérésekben kimutatható volt valamelyes hatása annak, ha a kérdezőbiztosok „felvilágosították” a húzónevekről a válaszadókat, mostanra ez a hatás bizonyosan elenyészett. A Medián-felmérésben a szokásos kérdés után egy – a valódihoz nagyon hasonló – szavazólap kézbe adásával is faggatták az embereket, ám a választárányok szinte hajszállra azonosak voltak.

A közvélemény elég jól érzékeli az EP-választás közeledtével kialakult erőviszonyokat – éppenséggel az MDF esélyeit illetően van a legnagyobb bizonytalanság. Míg az SZDSZ-t a megkérdezték csaknem kétharmada (62 százalék) látja

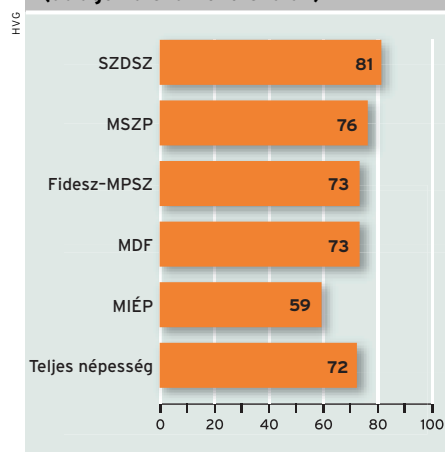
Azok aránya, akik tudják, hogy ki a párt listavezetője (százalék)

	Január	Május eleje	Május vége
MDF: Dávid Ibolya	36	57	72
MSZP: Kovács László	28	47	6
Fidesz-MPSZ: Schmitt Pál	19	45	54
SZDSZ: Demszky Gábor	20	38	50

A parlamenti pártok listavezetőinek ismertsége és népszerűsége (százalék)

	Ismeri	Szívesen látná fontos politikai szerepben
Dávid Ibolya	98	68
Schmitt Pál	92	53
Demszky Gábor	98	43
Kovács László	95	41

Magyarország EU-tagságának támogatottsága szavazótáboronként (átlagok a százfokú skálán)

befutónak, a kisebbik ellenzéki pártról csupán 51 százaléka mondta azt, hogy át fogja lépni a bejutási küszöböt. A parlamenten kívüli pártokat pedig egyértelműen leírták: például a MIÉP-nek csak a megkérdezték 8 százaléka szerint lesz képviselője a strasbourgi képviselőházban.

Ami a győzelmi esélyeket illeti, minden harmadik szavazó (34 százalék) azt valószínűsíti, hogy a választás eredményeképp a Fidesz-MPSZ-nek lesz a legtöbb mandátuma – nagyjából annyian, mint akik szerint a holtverseny a legvalószínűbb (33 százalék), ám jóval többen, mint ahányan az MSZP-t gondolják a lehetséges győztesnek (25 százalék).

A Fidesz-MPSZ a jelek szerint azzal is igyekszik növelni esélyeit, hogy kampányában az EP-választás belpolitikai tétjét hangsúlyozza. A közvélemény is hajlik erre a nézetre: 57 százalék értett egyet azzal, hogy „a választásnak nagyon komoly belpolitikai jelentősége van, hiszen kifejezi, hogy az emberek melyik párttal mennyire szimpatizálnak”, és csak 40 százalék szerint „nincs igazán nagy belpolitikai jelentősége, hiszen nem befolyásolja, hogy ki kormányozza tovább az országot”. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ellenzék győzelme esetén az emberek indokoltnak látnák a hatalomváltást: csak a népesség 15 százaléka (és még a Fidesz-szavazóknak is csak a 26 százaléka) gondolja, hogy ha a választást a Fidesz-MPSZ nyerné, akkor a kormánynak le kellene mondania – igaz, a többség szerint ebben az esetben változtatnia kellene a politikáján.

HANN ENDRE, KARÁCSONY GERGELY